

DERINIMO PAŽYMA
DĖL PLAČIAJUOSČIO RYŠIO TINKLŲ PLĖTROS SUDERINTOSE RADIOJO DAŽNIŲ JUOSTOSE PLANO 2025–2030 M. PROJEKTO

Eil. Nr.	Pastabas ir (arba) pasiūlymus pateikusių asmenų, institucijų pavadinimas	Pastabos ir (ar) pasiūlymai	Pastabų ir (ar) pasiūlymų įvertinimas
1.	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (2025-04-29 d. raštas Nr. 2-1463)	Siekiant pilnai išnaudoti 5G ryšio potencialą, siūlytina ne tik skirti papildomus radijo dažnius mobiliojo ryšio operatoriams, tačiau numatyti ambicingesnį, ankstesnį savarankiškai veikiančios (angl. Stand Alone, SA) 5G technologijos diegimą operatorių tinkluose. Taip pat pastebėtina, kad nustatant mobiliojo ryšio plėtros reikalavimus pagrindiniuose transporto koridoriuose, magistraliniuose keliuose ir geležinkeliuose, kuriuose siekiama paskatinti savivaldžių transporto priemonių atsiradimą, šie turėtų būti susieti su ryšio paslaugų kokybiniais reikalavimais, pirmiausia ryšio nepertraukiamumu visame transporto koridoriuje, bei kitais kokybiniais reikalavimais, tokiais kaip atitinkama ryšio sparta, delsa, ryšio signalo galia ir kt. Siūlytina nustatyti reguliarumu skaičiuoti ir (ar) matuoti kiekvieno iš plėtros reikalavimų reikšmės, skelbti viešai, kad būtų užtikrinta pilnavertiška radijo ryšio tinklų plėtros pokyčio	Šiuo metu leidimuose naudoti radijo dažnius iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz suporuotos radijo dažnių juostos yra nustatytas reikalavimas „ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. įrengti antžeminę sistemą ir sudaryti galimybę valstybinės reikšmės magistralinėse geležinkelio linijose bei valstybinės reikšmės magistraliniuose automobilių keliuose, nurodytuose Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 9 d. nutarimu Nr. 757 „Dėl Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašo patvirtinimo“, gauti ne mažesnės kaip 30 Mb/s gaunamojo (angl. downlink) ryšio spartos elektroninių ryšių paslaugas“. Naujose radijo dažnių (kanalų) iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz suporuotos radijo dažnių juostos naudojimo sąlygose numatoma nustatyti ryšio nepertraukiamumo reikalavimą valstybinės reikšmės magistralinėse geležinkelio linijose bei valstybinės reikšmės magistraliniuose automobilių keliuose. Savarankiškai veikiančios (angl. <i>Stand Alone</i>) 5G technologijos (toliau – SA) įgyvendinimui Plačiajuosčio ryšio tinklų plėtros suderintose radijo dažnių juostose plano 2025–2030 m. (toliau – Planas) projekte numatoma išlaikyti 2030 m. gruodžio 31 d. terminą, kadangi RRT nemato indikacijų, kad dabar būtų didelis SA poreikis Lietuvoje.

		stebėsena, kuri sudarytų prielaidas imtis savalaikių priemonių esant poreikiui.	RRT stebės ir viešins plėtros reikalavimų įgyvendinimą pagal technines galimybes.
2.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (2025-04-30 d. raštas Nr. 1D-2144)	700 MHz dažnio juosta taip pat planuojama harmonizuotai naudoti visuomenės saugumo ir nelaimių valdymo (toliau – PPDR) radijo ryšio tinklams (PPDR trumpinys nuo angl. <i>Public Protection and Disaster Relief</i>, Lietuvoje tai planuojamas kurti Valstybės kritinio ryšio tinklas (toliau – VKRT). PPDR tinklo dažnių harmonizavimo būtinumas akcentuotas įvairiuose rekomendacijose paskelbtose Elektroninių ryšių komiteto (angl. Electronic Communication Committee – ECC) prie CEPT, Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (ITU-R), Europos Komisijai patarančios Radijo spektro politikos grupės. Todėl manytume, kad Plane turėtų būti įvertinami ir 700 MHz juostos panaudojimo VKRT plėtrai aspektai, atsižvelgiant į Devynioliktos Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus planus. PPRD sistemoms skirti 2X5 ir 2X3 MHz skirti radijo dažniai (kanalai) nepakankami PPDR sistemų veiklai užtikrinti, jei nebūtų galimybės panaudoti ir likusios dažnių juostos iš 703–713 MHz ir 758–768 MHz dažnių juostos.	Kritinio ryšio sistemų atnaujinimo klausimas sprendžiamas Europos Sąjungos (toliau – ES) mastu, Europos vidaus saugumo strategijoje („ProtectEU“) yra numatytas vieningos, suderintos ir sąveikos kritinio ryšio sistemos sukūrimo poreikis. Kadangi absoliučioje daugumoje ES šalių 703–713 MHz ir 758–768 MHz suporuota radijo dažnių juosta ir 713–733 MHz ir 768–788 MHz suporuota radijo dažnių juosta (toliau abi kartu – 700 MHz juosta) yra skirtos viešiesiems mobiliojo ryšio tinklams, regioniniu mastu PPDR sistemoms (civilinės saugos, pagalbos nukentėjusiesiems ir nelaimių padarinių šalinimo radijo ryšio sistema (angl. <i>public protection and disaster relief radio communication system</i>) galimai bus ieškoma papildomo spektro, orientuojantis į šiuo metu televizijos transliavimui naudojamą 600 MHz radijo dažnių juostą ar 450 MHz radijo dažnių juostą, naudojamą kai kuriose ES šalyse. Harmonizuotas naudojimas gali būti pasiektas ir 450 MHz radijo dažnių juostoje, kai įgaus pagreitį šioje radijo dažnių juostoje veikiančių senų sistemų keitimas į pažangias plačiajuostes (4G (LTE), 5G). Lietuvai aktualu, kad kaimyninėje Lenkijos Respublikoje jau vyksta LTE sistemos, skirtos elektros, dujų ir kitų komunalinių tinkų priežiūrai ir valdymui, diegimas 462,5–467,5 MHz radijo dažnių juostoje. Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – RRT) nuomone, hibridinis modelis yra optimalesnis Valstybinio kritinio ryšio tinklo (toliau – VKRT) plėtros variantas nei dedikuotas modelis (kai VKRT skiriami konkretūs radijo dažniai (kanalai), ypač atsižvelgiant į įgyvendinimo kaštus ir terminus. Nors dedikuotas VKRT modelis yra saugesnis, dideli numatomi šio modelio įgyvendinimo kaštai (bent 3–4 kartus didesni nei hibridinio modelio atveju) yra reikšmingas veiksnys, varžantis šios alternatyvos įgyvendinimo tikimybę.

			Šiuo metu leidimuose naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz suporuotos radijo dažnių juostos yra nustatytas reikalavimas leidimo turėtojui Vidaus reikalų ministerijos arba jos įgaliotos institucijos prašymu teikti nacionalinio tarptinklinio ryšio (angl. <i>roaming</i>) paslaugas VKRT teikėjui. Būsimuose leidimuose naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 700 MHz juostos, 1432–1472 MHz ir 1492–1512 MHz radijo dažnių juostos (toliau – 1500 MHz juosta) ir 1920–1980 MHz ir 2110–2170 MHz suporuotos radijo dažnių juostos (toliau – 2100 MHz juosta) numatomi nustatyti reikalavimai: ▪ teikti nacionalinį tarptinklinį ryšį (ypatingų aplinkybių atvejais); ▪ užtikrinti ryšio pirmumą iš anksto nustatytų ryšio numerių abonentams.
3.		Esame tos nuomonės, kad plačiajuosčio mobiliojo ryšio tinklų plėtros plane (toliau – Planas) pateikiama išvada, kad 5G tinklo plėtra Lietuvoje stringa dėl 700 MHz juostoje mobiliems operatoriams skirtų dažnių juostos stokos yra nepamatuotas. Pagrindinė priežastis yra nepakankama infrastruktūra, kuri labai vangiai plėtojama atsižvelgiant į tai, kad 5G technologijos diegimui reikalingas tankesnis bazinių stočių (bokštų, stiebų ar bazinėms stotims tinkamų vietų parinkimas) tinklas.	Sutinkame, kad naujų technologijų mobiliojo ryšio tinklų plėtrą stabdo įvairūs apribojimai statyti naujus bokštus/stiebus, ir Lietuvos Respublikoje daromi žingsniai šalinti šiuos ribojimus, 2023 m. birželio 21 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 471 „Dėl 5G mobiliojo ryšio plėtros Lietuvos Respublikoje projekto pripažinimo valstybei svarbiu projektu“ yra numatyta iki 2028 m. gruodžio 31 d. patvirtinti specialųjį planą, kuriame suprojektuota visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje reikalinga elektroninių ryšių infrastruktūra ir jai funkcionuoti reikalinga infrastruktūra – ryšių bokštai, šviesolaidinės kabelių linijos, elektros energijos įvadai, susisiekimo komunikacijos. Pažymėtina, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme (toliau – ERĮ) nustatytas reguliavimas dėl elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo valstybei (savivaldybei) nuosavybės teise priklausančiuose objektuose (46¹ straipsnis).

			Taip pat manome, kad Reglamento (ES) 2024/1309 (Gigabitinės infrastruktūros aktas) ¹ įgyvendinimas Lietuvos Respublikoje prisidės prie kliūčių statyti naują elektroninių ryšių infrastruktūrą ir bendrai naudoti esamą elektroninių ryšių infrastruktūrą pašalinimo.
4.		Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir vertinant aplinkybę, kad po aukciono 703–713 MHz ir 758–768 MHz dažnių juostoje neliktų laisvos dažnių juostos ir tuo būdu Lietuvos Respublikos Vyriausybei ar (ir) Seimui būtų užkirstas kelias pasirinkti valstybinio kritinio radijo ryšio modelį, siūlome atidėti papildomų dažnių aukciono skelbimą 700 MHz dažnių juostoje iki bus įgyvendinta paminėta LRV programos priemonė.	Nacionalinėje radijo dažnių paskirstymo lentelėje ² ir atitinkamuose radijo ryšio plėtros planuose skirtos ar rezervuotos radijo dažnių juostos VKRT ir (arba) PPDR sistemai: • 380–385 MHz / 390–395 MHz – skirta PPDR sistemoms; • 413–418,6 MHz / 423–428,6 MHz – rezervuota skaitmeniniams vidaus sausumos mobiliosios tarnybos radijo ryšio tinklams; • 451,25–457,5875 MHz ir 461,25–467,5875 MHz – rezervuota sausumos mobiliosios tarnybos radijo ryšio tinklams; • 698–703 MHz, 733–736 MHz, 753–758 MHz, 788–791 MHz – skirta naudoti PPDR sistemoms; • dalys 3700–4000 MHz radijo dažnių juostos – skirta VKRT diegti. RRT vertinimu, iki 2031 m. VKRT gali būti skirti ir radijo dažniai (kanalai) iš šiuo metu skaitmeninei televizijai numatytos 470–694 MHz radijo dažnių juostos pakeitus jos ar dalies juostos paskirtį.
5.	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras (2025-04-07 d. raštas Nr. 4A-48)	Telecentro nuomone Plano 2 skirsnyje numatyti skirtingi tikslai pagal skirtingas mobiliojo ryšio technologijas (4G ir 5G) prieštarauja Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/1972 numatytam technologinio neutralumo	Europos Parlamento ir Tarybos 2022 m. gruodžio 14 d. sprendime (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa, vienas iš nurodomų tikslų – visas apgyvendintas teritorijas padengti 5G ryšiu iki 2030 m. Šis tikslas įvardijamas ir Lietuvos Respublikos nacionaliniame skaitmeninio dešimtmečio plane ³ : „iki 2030 m.

¹ 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1309 dėl priemonių gigabitinių elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/2120 ir panaikinama Direktyva 2014/61/ES (Gigabitinės infrastruktūros aktas).

² Nacionalinė radijo dažnių paskirstymo lentelė, patvirtinta RRT tarybos 2025 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. TN-338 „Dėl Nacionalinė radijo dažnių paskirstymo lentelės patvirtinimo“.

³ Lietuvos Respublikos nacionalinis skaitmeninio dešimtmečio planas (kuriam pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. kovo 13 d. pasitarimo sprendimu (protokolo Nr. 10, 2 klausimas), nuoroda: <https://eimin.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2024/3/9cSWsDVIXso.pdf>).

		principui, pagal kurį visoms technologijoms ir perdavimo sistemoms, galinčioms padėti užtikrinti gigabitinį junglumą, įskaitant dabartinę ir būsimą šviesolaidinę, palydovinę, 5G ar kitos būsimos ekosistemos ir naujos kartos belaidžio ryšio tinklo pažangą, turėtų būti taikomos vienodos sąlygos, kai jų tinklo veikimo charakteristikos yra lygiavertės. Telecentras siūlo Plane neiškirti konkrečių bevielio ryšio technologijų tikslų, o apsiriboti mobiliojo ryšio paslaugų kokybiniais ir aprėpties parametrais kaip tai padaryta 3 lentelėje.	visi Europos namų ūkiai yra gigabitinio tinklo aprėptyje, o visose apgyvendintose vietovėse veikia 5G ryšys.“ Vyriausybė 2020 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 577 „Dėl Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių patvirtinimo“ patvirtino Susisiekimo ministerijos inicijuotas Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gaires (toliau – 5G plėtros gairės). Jų tikslas – užtikrinti laipsnišką ir kontroliuojamą 5G ryšio plėtrą, sudarant efektyvią teisinę bei investicinę aplinką Lietuvoje. 2023 m. birželio 21 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 471 „Dėl 5G mobiliojo ryšio plėtros Lietuvos Respublikoje projekto pripažinimo valstybei svarbiu projektu“ 5G plėtros Lietuvos Respublikoje projektas pripažintas valstybei svarbiu projektu. Technologinio neutralumo principas, įtvirtintas ERĮ 2 straipsnio 2 dalyje, aktualus taikant teisės normas, tačiau nedraudžia teisės normomis nustatyti tam tikros technologijos veikimo užtikrinimo. Kadangi konkreti technologija susijusi su tam tikrais kokybiniais elektroninių ryšių paslaugų parametrais ir išteklių naudojimo efektyvumu (pvz. 5G užtikrina didesnę duomenų perdavimo spartą, mažesnę signalo perdavimo delsą ir galimybes aptarnauti daugiau galutinių vartotojų elektroninių ryšių paslaugų gavėjų (toliau – galutiniai paslaugų gavėjai) vienu metu. 5G tinklai, ypač veikiantys aukštesnėse radijo dažnių juostose, naudoja mažesnės galios stotis su išmaniosiomis antenomis, kurios užtikrina geresnę aprėptį ir didesnę ryšio spartą), todėl 4G, 5G ir vėlesnių technologijų išskyrimas Plano projekto 2 skirsnyje laikomas pagrįstu galutinių paslaugų gavėjų atžvilgiu. Vadovaujantis ERĮ 70 straipsnio 2 dalies 1 punktu, radijo dažnių (kanalų) skyrimą ir naudojimą reglamentuojančiuose teisės aktuose, leidimuose naudoti radijo dažnius (kanalus) ir administraciniuose sprendimuose nustatytos sąlygos gali būti susijusios su paskirties (paslaugos,
--	--	---	--

			tarnybos arba technologijos tipo), kuriai radijo dažniai (kanalai) skiriami, taip pat aprėpties ir kokybės reikalavimų nurodymu.
6.		Plano 2 skirsnyje nurodoma, kad vienas iš pagrindinių trukdžių pasiekti šiame skirsnyje nurodytų tikslų yra radijo dažnių spektro trūkumas kai kuriems operatoriams 713-733 MHz ir 768-788 MHz suporuotoje radijo dažnių juostoje. Telecentras nesutinka su šia išvada, atsižvelgiant į tai, kad minėtas trūkstamas dažninis resursas 703–713 MHz ir 758–768 MHz tėra tik mažiau nei 1 proc. visų judriajam ryšiui naudojamų dažnių resursų, o 5G technologija kol kas nepasiekė ypatingai efektyvesnių dažninio resurso panaudojimo rezultatų lyginant su 4G, todėl vieno 10 MHz duplexinio dažnių ruožo pridėjimas iš esmės nei tinklo aprėpties nei paslaugų kokybės nepakeis. Telecentro nuomone mobiliojo ryšio tinklų aprėpties plėtrai trūksta ne dažnių, o išplėtos infrastruktūros.	Žiūrėkite šios derinimo pažymos 3 punktą.
7.	UAB “Bitė Lietuva” (2025-04-29 d. raštas Nr. 1400-1116)	Dėl 700 MHz aukciono Planuojama, kad vyks bent du aukcionai suteikiantys teisę įsigyti radijo dažnius iš 700 MHz juostos, o gal būt net ir trys, priklausomai nuo susiklosčiusių aplinkybių (Plano 2 priedo 6 p.). Manome, kad toks aukcionų organizavimo būdas nėra pats efektyviausias administracine prasme, gali sąlygoti daug įvairių scenarijų, kurių reguliavimą reikės užtikrinti juos numatant aukciono aprašo sąlygose.	Plano projekte numatytos radijo dažnių blokų įsigijimo sąlygos sudarytų galimybę aukciono dalyviams įsigyti po 2x10 MHz radijo dažnių spektro 700 MHz juostoje, ir tai būtų maksimalus galimas įgyti radijo dažnių spektro kiekis (kartu su 2022 m. pasibaigusio aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz radijo dažnių juostų (https://www.rrt.lt/radijo-spektras/aukcionas-700-mhz/) metu įgytu radijo dažnių spektro kiekiu). Leidimo turėtojas radijo dažnių (kanalų) iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz radijo dažnių juostų naudojimo sąlygose nustatytus įpareigojimus gali įgyvendinti naudodamas aukciono būdu skirtus radijo dažnius (kanalus) ir (ar) kitus radijo dažnius (kanalus) iš kitų plačiajuosčio

	Suponuojama situacija, kai antrajame aukcione siekiant įsigyti atsisakytų 700 MHz radijo dažnių juostų operatoriai turės galimybę įsigyti daugiau nei 2x10 MHz (sudaroma galimybė įsigyti 2x15 MHz). Tokiu būdu nebūtų pasiektas pirminis RRT keltas tikslas - eliminuoti pagrindinį trukdį (700 MHz radijo dažnių trūkumą), siekiant Plane nurodytų tinklų vystymo tikslų (geografinės tinklų aprėpties, duomenų perdavimo greičio ir pan.). Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus, mūsų nuomone, RRT galėtų iš karto vykdyti vieną aukcioną, kuriame būtų siūloma suteikti teisę naudoti du 2x5 MHz pločio radijo dažnių blokus iš 700 MHz radijo dažnių juostos. Sąlyga - 2x10 MHz – maksimalus dažnių juostos plotis vienam ūkio subjektui. Pritaria RRT pozicijai, kad operatoriai neturėtų būti verčiami tai pačiai paslaugos kokybei pasiekti naudoti tik tam tikrus radijo dažnius. Tokią nuostatą siūlome įtvirtinti 700 MHz juostos, 1500 MHz juostos ir 2100 MHz juostos aukcionų sąlygose, o taip pat kitų radijo dažnių juostų aukcionuose, kurie bus vykdomi vėliau. Be to siūlome tokiose vietovėse, kur bazinės stoties statymas yra apsunkintas ar ekonomiškai visiškai nepagrįstas leisti nustatytus reikalavimus įvykdyti siūlant galutiniams naudotojams kitus sprendimus – galimybę už prieinamą kainą įsigyti palydovinio ryšio paslaugas, taikyti ryšio stiprinimo įrangą ir pan.	ryšio tinklams skirtų radijo dažnių juostų, t. y. net ir nelaimėjus 2x10 MHz pločio radijo dažnių bloko 700 MHz juostoje mobiliojo ryšio operatoriai išlieka galimybė vykdyti radijo dažnių (kanalų) iš 700 MHz radijo dažnių juostų naudojimo sąlygose nustatytus įpareigojimus, pasirenkant optimaliausią radijo dažnių (kanalų) kombinaciją, tankinant bazinių stočių išsidėstymą. Jeigu vykdant 2026 m. planuojamą skelbti aukcioną liktų nelaimėtų radijo dažnių (kanalų) iš 700 MHz juostos, minėti radijo dažniai (kanalai) būtų aukcionuojami dar kartą šiame aukcione, tačiau aukciono laimėtojas turėtų teisę įgyti tokio pločio radijo dažnių bloką, kurio plotis (kartu su turimais radijo dažniais (kanalais) iš 700 MHz juostos) (kartu su turimais radijo dažniais (kanalais) iš 700 MHz juostos) neviršytų 2x15 MHz. Sutinkame su pasiūlymu, kad mobiliojo ryšio operatorius tokiose vietovėse, kur bazinės stoties statymas yra apsunkintas ar ekonomiškai visiškai nepagrįstas, radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygose nustatytus įpareigojimus galėtų įvykdyti siūlant galutiniams paslaugų gavėjams kitus sprendimus – galimybę už prieinamą kainą įsigyti palydovinio ryšio paslaugas, ryšio stiprinimo įrangą ir pan.
--	--	---

8.

Dėl 700 MHz aukciono pradinės kainos

Neabejotina, kad vienu metu parduodant tris 2x10 MHz blokus tokie kainų lygiai kaip 2022 m. nebūtų pasiekti. Šiuo metu situacija yra iš esmės pasikeitusi, nes yra sudaromos sąlygos visiems esamiems operatoriams įsigyti vienodus 2x10 MHz blokus, todėl ir kaina už juos jau nebeapima galimybės įgyti konkurencinį pranašumą. Akivaizdu, kad taip pasikeitus situacijai 2022 m. aukcione sumokėtą didžiausią kainą laikyti minimalia kaina 2025 m. aukcione būtų visiškai neteisinga, nes 2025 m. ją sumokėjęs operatorius gautų gerokai mažesnę vertę, nei buvo gauta 2022 m. mokant 23 mln. eurų kainą.

Manome, kad 2025 m. 700 MHz radijo dažnių aukciono pradinė kaina turi būti nustatoma orientuojantis į panašaus ekonominio išsivystymo šalyse operatorių sumokėtas kainas už tokius pačius 700 MHz radijo dažnių blokus, o taip pat atsižvelgti į potencialių vartotojų skaičių bei jų perkamąją galią arba ARPU, kurią jie moka už mobiliojo ryšio paslaugas.

Mūsų nuomone, 2025 m. 700 MHz dažnių juostos aukciono pradinė kaina turėtų atitikti Europos šalyse sumokėtą kainą už 700 MHz dažnių leidimus ir apskaičiuota taikant Europos šalyse sumokėtos kainos medianą (0,21 EUR/MHz/Pop), tai sudaro 5,1 mln. EUR už 2x5 MHz radijo dažnių bloką, atsižvelgiant į trumpesnę leidimo galiojimo laiką (17 metų). Tokiu atveju pradinė kaina turėtų

Pradinė kaina apskaičiuojama pagal turimą informaciją (remiantis kitų šalių patirtimi), vertinant: a) per paskutinius 5 metus vykusius aukcionus ES šalyse, b) per paskutinius 10 metų vykusius aukcionus ES šalyse, c) vertinant aukcionus vykusius panašaus į Lietuvą ekonominio išsivystymo ES šalyse (GDP per capita).

Surinkta informacija, t. y. sumos, gautos už paskirtus radijo dažnius (kanalus) iš 700 MHz juostos kitose ES šalyse, yra koreguojama pagal infliacijos dydžius, dalinama iš gyventojų skaičiaus konkrečioje šalyje ir gaunama suma, kiek 1 MHz kainuotų šiandien. Atlikus tokį vertinimą, nustatyta, kad vidutiniškai 1 MHz kaina vienam Lietuvos gyventojui 2025 m. būtų apie 0,28 Eur, t. y. apie 15–16 mln. Eur Lietuvos populiacijai už 2x10 MHz pločio 700 MHz juostą. Apvalinant sumą, siūloma 15 mln. Eur pradinė kaina visai 2x10 MHz pločio 700 MHz juostai.

Detalesnis kainos vertinimas pateikiamas žemiau esančioje lentelėje.

700 MHz auctions	Average EUR/MHz/Pop	Average EUR/MHz/Pop + Inflation corrections		Average fee	Average fee + Inflation corrections
EU countries (last 5 years)	€ 0.24	€ 0.27		€ 13,584,000.00	€ 15,298,980.00
EU countries (last 10 years)	€ 0.29	€ 0.35		€ 16,414,000.00	€ 19,810,000.00
EU countries with similar GDP per capita	€ 0.19	€ 0.22		€ 11,003,040.00	€ 12,452,000.00
MHz	20				
Population https://www.worldometers.info/	2,830,000.00			Average	€ 15,853,660.00

		būti 2,5 mln. EUR (50% dažnių vertės) už 2x5 MHz radijo dažnių bloką arba 5 mln. EUR (50% dažnių vertės) už 2x10 MHz radijo dažnių bloką.	
9.		<i>Dėl 2100 MHz radijo dažnių juostos.</i> Manome, kad šių dažnių aukciono sąlygose neturėtų būti perteklinių įpareigojimų, nes šie dažniai yra labai aktyviai naudojami 4G ir 5G technologijai, o ateityje ir 5G SA (stand alone) technologijai. Būtų tikslinga tokį įpareigojimą kaip 100 Mb/s namų ūkiams gyvenamosiose vietovėse, turinčiose nemažiau kaip 200 gyventojų taikyti po naujo gyventojų surašymo 2031 m. Pritariame Plane išdėstyta RRT pozicijai pratęsti 2500/2600 MHz radijo dažnių leidimų galiojimo terminus iki 2030-01-15 ir juos suvienodinti. 2500/2600 MHz radijo dažnių juostą aukcione dalinti į 2 arba 3 blokus. Bitė yra atlikusi/planuoja atlikti ženkliai investicijas į 2300 MHz RAN įrangą, todėl, mūsų nuomone, būtų tikslinga pratęsti šio leidimo galiojimą naujam terminui. <i>Dėl 3700-3800 MHz radijo dažnių juostos.</i> Siūlome apsvarstyti galimybę šiuos radijo dažnius suteikti komerciniam naudojimui. Tuo tarpu valstybės poreikiai naudoti šiuos radijo dažnius galėtų būti atspindėti šių radijo dažnių naudojimo sąlygose, kurios būtų privalomos juos įsigijusiam operatoriui.	Siekiant nustatyti gyventojų skaičių turėtų būti remiamasi aktualiais ir viešai prieinamais duomenimis, pvz. https://data.gov.lt/datasets/2938/data/GyventojuSkaiciusGyvenvietese/ Šiuo metu yra vertinamas poreikis keisti Radijo ryšio plėtros 3400–3800 MHz radijo dažnių juostoje planą, patvirtintą RRT direktoriaus 2022 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. (1.9E)1V-207 “Dėl Radijo ryšio plėtros 3400–3800 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo”, įskaitant 6 punkto nuostatą, jog gavus Vidaus reikalų ministerijos ir (arba) Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos arba jos (jų) įgalios (-ų) institucijos (-ų) prašymą (-us), radijo dažniai (kanalai) iš 3700–3800 MHz radijo dažnių juostos skiriami naudoti valstybės reikmėms VKRT diegti Lietuvos Respublikos teritorijoje.

10.		Dėl pareigos tenkinti prieigos prie tinklo prašymus Manome, kad šiuo metu visiškai pakanka Elektroninių ryšių įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos derėtis dėl prieigos prie tinklo, įskaitant tinklų sujungimą, o deryboms nepavykus visada galima kreiptis į RRT su prašymu spręsti kilusį ginčą. Be to Elektroninių ryšių įstatymo 21 straipsnio 1 dalis numato, kad RRT turi teisę įpareigoti ūkio subjektą, turintį didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, patenkinti pagrįstus kitų ūkio subjektų prašymus suteikti prieigą prie elektroninių ryšių infrastruktūros. Vadinasi, Plane numatytas įpareigojimas tenkinti kitų ūkio subjektų prašymus dėl prieigos prie tinklo galėtų būti taikomas tik tuo atveju, jei RRT atliktų atitinkamos rinkos tyrimą ir nustatytų didelę įtaką turinčius ūkio subjektus.	Plano projekte atsisakyta 2026 m. planuojamame skelbti aukcione laimėtų radijo dažnių (kanalų) iš 700 MHz juostos, 1500 MHz juostos ir 2100 MHz juostos naudojimo sąlygų, kuriomis operatoriai būtų įpareigoti „nediskriminacinėmis sąlygomis tenkinti kitų ūkio subjektų, įskaitant virtualiuosius mobiliojo ryšio operatorius, pagrįstus prašymus suteikti prieigą prie valdomo mobiliojo ryšio tinklo ar konkrečių šio tinklo elementų ir susijusių priemonių ar juos naudoti“.
11.	Telia Lietuva, AB (2025-04-29 d. raštas Nr. 2025-00570)	Dėl mobiliojo ryšio tinklų plėtros tikslų iki 2030 m. Tarnybos pateiktas Plano projektas yra itin ambicingas operatoriams Plane keliamų uždavinių apimtimis ir kiekiu, kurie turėtų būti įgyvendinti per ~ 4 metus ir šioms uždaviniais atlikti reikalingų eilės milijonų investicijų. Daugiau nei antra tiek investicijų pareikalaus įgyvendintų tikslų/uždavinių palaikymo užtikrinimas (pvz., aptarnavimas, priežiūra, gedimų šalinimas, mokesčiai už dažnius, licencijos, elektra, įrangos atnaujinimas (kai nebepalaiko gamintojas) ir	Žiūrėkite šios derinimo pažymos 1 punktą. 2025 m. pabaigos RRT duomenimis, valstybinės reikšmės magistralinių automobilių kelių padengimas ne mažiau kaip 30 Mb/s gaunamuoju ryšiu siekia 88–93 proc., valstybinės reikšmės magistralinių geležinkelio linijų padengimas ne mažiau kaip 30 Mb/s gaunamuoju ryšiu – 71–85 proc. Siūlymas mažinti padengimo procentą (nuo 100 iki 92 arba 85) ar vėlinti įpareigojimo užtikrinti ne mažesnės kaip 30 Mb/s gaunamojo ryšio spartos elektroninių ryšių paslaugas įvykdymo terminą prieštarautų jau išduotų leidimų sąlygoms. Leidimuose naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 700 MHz juostos nustatytas įpareigojimas „ne vėliau kaip 2027 m. antžemine sistema pradėti teikti elektroninių ryšių paslaugas ne mažiau kaip 98 procentuose Lietuvos

	pan.). Todėl būtina iš anksto įvertinti ne tik diegimo, bet ir ilgalaikės eksploatacijos kaštus, kurie reikšmingai prisidės prie bendros finansinės naštos. Manome, kad, valstybei siekiant įgyvendinti Europos keliamus tikslus, radijo dažnių leidimų / aukciono sąlygose nustatyti tikslai kiekvienam turėtų būti formuluojami kaip: - i bendri tikslai valstybės lygiu, tačiau ne kiekvienam radijo dažnių laimėtojui; - ii nustatomas atitinkamo tikslo siekis, tačiau ne įpareigojimas (t.y. „siekti, kad ...“); - iii sąlyginis įpareigojimas, priklausomas nuo atitinkamų valstybės institucijų ir/ar rinkos dalyvių veiklos korekcijų (pvz., padengti draustinių teritorijas tada, kai valstybės lygiu bus užtikrintas leidimų plėtrai išdavimas). Pagal Tarnybos pateiktą esamos situacijos įvertinimą, realiai pasiekiamais tikslais per 2025-2030 m. esamomis sąlygomis laikytume: 1. Valstybinės reikšmės magistralinių automobilių kelių padengimas radijo ryšiu – 92 proc. iki 2030-12-31. 2. Valstybinės reikšmės magistralinių geležinkelio linijų padengimas radijo ryšiu – 85 proc. iki 2030-12-31, jei būtų galimybės pilnavertiškai naudoti geležinkelių infrastruktūrą (bokštus). 3. Mobiliojo ryšio paslaugų teikimas LTE arba 5G tinklais - 99 proc. iki 2030-12-31.	Respublikos teritorijos, įskaitant visas teritorijos dalis, kuriose nėra teikiamos elektroninių ryšių paslaugos viešaisiais elektroninių ryšių tinklais, teikiamais naudojant radijo dažnius (kanalus) iš kitų radijo dažnių juostų”. Siūlymas mažinti nurodytą padengimo procentą ar vėlinti šio įpareigojimo įvykdymo terminą taip pat prieštarautų jau išduotų leidimų sąlygoms. Tuo tarpu siūlymas įpareigoti užtikrinti mobiliojo ryšio paslaugų teikimą ne mažesne nei 30 Mb/s gaunamojo ryšio sparta ne vėliau kaip iki 2030 m. gruodžio 31 d. mažiau nei 97 proc. Lietuvos Respublikos teritorijos yra neatitinkantis skaitmeninio dešimtmečio tikslų ir nacionalinių strateginių tikslų. Pažymėtina, kad dar 2016 m. išduotuose leidimuose naudoti 880–915 MHz / 925–960 MHz bei 1710–1785 MHz / 1805–1880 MHz radijo dažnių juostas, buvo numatytas įpareigojimas – nuo 2020 m. sausio 1 d. spartusis belaidis plačiajuostis ryšys (30 Mb/s ir daugiau) turi aprėpti teritoriją, kurioje gyventų ne mažiau kaip 85 proc. Lietuvos Respublikos gyventojų. 2022 m. išduotuose leidimuose naudoti 713–733 MHz ir 768–788 MHz suporuotą radijo dažnių juostą numatytas plėtros įpareigojimas – 80 proc. visų namų ūkių galimybė gauti ne mažesnė kaip 30 Mb/s gaunamojo ryšio spartą – jau yra įvykdytas. Leidimo turėtojo nebus reikalaujama diegti radijo ryšio tinklus vietovėse, kuriose nėra galimybės diegti reikalingos elektroninių ryšių infrastruktūros dėl nuo leidimo turėtojo nepriklausančių aplinkybių ir kuriose nėra galimybės naudoti radijo dažnius (kanalus), dėl neišspręstų tarpvalstybinio radijo dažnių (kanalų) koordinavimo klausimų su Lietuvos Respublikos kaimyninėmis valstybėmis, kurios nėra ES valstybės narės. Pastebėtina, kad 5G plėtros gairėse, numatyta, jog iki 2025 m. vadovaudamasi ERĮ 37 straipsnio 6 dalies nuostata ir įgyvendindama ES strateginius junglumo tikslus, valstybė plėtoja viešąją sparčiojo plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą kaimiškose vietovėse, siekdama sumažinti skaitmeninę atskirtį ir sudaryti sąlygas visiems šalies gyventojams turėti
--	---	--

	4. Mobiliojo ryšio paslaugos ne mažesne nei 30 Mbps gaunamojo ryšio sparta iki 2030-12-31 – 97 proc.: a) namų ūkiams užstatytose teritorijose, namų ūkiams gyvenamosiose vietovėse, kurių gyventojų skaičius viršija 200, b) baltosiose zonose esantiems namų ūkiams (pagal Plano priedą). 5. Mobiliojo ryšio paslaugos ne mažesne nei 100 Mbps gaunamojo ryšio sparta tankiai apgyvendintose teritorijose iki 2030-12-31 – 99 proc. 6. Mobiliojo ryšio paslaugos 5G arba vėlesnės kartos technologijos ryšiu užstatytose teritorijose, gamybinėse teritorijose – pagal Planą. 7. Savarankiškai veikianti (angl. Stand Alone) 5G technologija – pagal Planą. Norėtusi aiškiau išreikštos tarnybos krypties operatoriaus investicijoms – ar siekiama skatinti paslaugų prieinamumą, nepertraukiamumą, kokybę ar technologines inovacijas (pvz. 5GSA). Prašome atsižvelgti į gerai žinomą faktą, kad „Telia“ jau eilę metų tarp operatorių pirmauja realių investicijų į mobilaus ryšio infrastruktūrą dydžiu. Nustatant procentines padengiamumo reikšmes, prašome įvertinti, jog kitiems operatoriams pasiekti esamus „Telia“ rodiklius prireiks nemažų investicijų, tačiau jos vis dar galėtų būti vertinamos racionaliomis bei	galimybę gauti pažangias ir kokybiškas elektroninių ryšių paslaugas. Siekiama, kad visoje šalies teritorijoje būtų prieinamas naujos kartos interneto prieigą atitinkantis ryšys, užtikrinantis 30 Mb/s ir didesnę duomenų perdavimo spartą (17 punktas). 2021 m. spalio mėn. spalį viešojo sektoriaus institucijos bei telekomunikacijų paslaugų operatoriai pasirašė memorandumą, kuriuo visos šalys sutarė pasiekti vieną iš tikslų – kad 100 Mb/s ryšio sparta nuo 2025 m. būtų pasiekama bent 95 proc. Lietuvos namų ūkių. Plano projekte numatytas 100 Mb/s gaunamojo ryšio spartos reikalavimas apima namų ūkius gyvenamosiose vietovėse, kurių gyventojų skaičius viršija 200, bei baltosiose zonose, t. y. teritorijose, kuriose nėra ir per trejus metus neplanuojama įrengti ryšių tinklų, kuriais galėtų būti teikiamos elektroninių ryšių paslaugos bent 100 Mb/s gaunamojo ryšio sparta, (toliau – baltosios zonos) esančius namų ūkius (pagal Plano projekto 1 priedą). Manome, jog nėra tikslinga mažinti 100 Mb/s spartos reikalavimą iki 30 Mb/s, tuo labiau, kad 2025 m. pabaigos RRT turimais duomenimis pvz. Telia Lietuva, AB, mažiausiai 75 proc. gyvenamųjų vietovių, kurių gyventojų skaičius viršija 200, jau teikia 100 Mb/s spartos gaunamojo ryšio spartos paslaugas. RRT manymu, mobiliojo ryšio tinklų išvystymas yra pakankamas kryptingai ryšio plėtrai, visų pirma fokusuojantis į didesnes ryšio problemas kaimiškose vietovėse.
--	--	---

		nesukuriančiomis papildomos finansinės naštos galiniam vartotojui.	
12.		Dėl radijo dažnių pratęsimo ir/ar aukcionų sąlygų Vadovaujantis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 60 str. 5 d. 2p., Tarnyba ne vėliau kaip likus 2 metams iki dažnių leidimo termino pabaigos turi įvertinti dažnių leidimo pratęsimo terminą, t.y. užtikrinti reguliavimo nuspėjamumą ir skaidrumą, kas tiesiogiai įtakoja operatorių verslo plėtros planus bei investicijų galimybes. 700 MHz juosta Siekiant užtikrinti sąžiningą 700 MHz dažnių resurso suteikimą (paskirstymą), aukcionas visoms 713–733 MHz ir 768–788 MHz radijo dažnių juostoms turėtų būti organizuojamas iš naujo, leidžiant visiems rinkos dalyviams dalyvauti lygiomis teisėmis, o 2022 m. aukciono dalyviams turėtų būti panaikinti nustatyti įpareigojimai bei įsipareigojimai, įskaitant sugražinta sumokėtų įmokų suma, proporcinga nepanaudotam radijo dažnių laikotarpiui. 1500 MHz juosta Vertiname, kad aukcione dėl 1432–1472 MHz ir 1492–1512 MHz radijo dažnių juostų neturėtų būti nustatyta riba dėl galimų laimėti	Kaip nurodyta Plano projekto 4 lentelėje, 2100 MHz juostą (leidimų naudojimo terminas 2026 m. vasario – kovo mėn.) numatoma aukcionuoti, o 2500–2560 MHz ir 2620–2680 MHz suporuotos radijo dažnių juostos naudojimo terminas baigiasi 2027 m. rugpjūčio 28 d. ir tikslinga pratęsti šį terminą iki 2560–2570 MHz ir 2680–2690 MHz radijo dažnių juostos ir 2570–2620 MHz radijo dažnių juostos naudojimo termino pabaigos 2030 m. sausio 15 d. ir iki šios datos organizuoti bendrą aukcioną, siekiant optimizuoti visos 2500–2690 MHz radijo dažnių juostos naudojimą. Taip pat pažymime, kad, remiantis Europos Sąjungos teisingumo teismo 2025 m. vasario 27 d. sprendimu byloje C-562/23, Direktyvos (ES) 2018/1972⁴ 49 straipsnio 1 ir 2 dalys (kurias perkėlė ERĮ 60 straipsnio 5 dalis) netaikomos pratęsiant individualias radijo spektro naudojimo teises, kurioms taikoma ši 2 dalis ir kurios suteiktos iki Direktyvos (ES) 2018/1972 įsigaliojimo dienos, tačiau kurių galiojimas baigiasi po tos dienos. Pagal Direktyvos (ES) 2018/1972 131 konstatuojamąją dalį, galimybė naudojimo teises atnaujinti per deramą laikotarpį turėtų būti apsvarstyta iki susijusių teisių galiojimo pabaigos, pavyzdžiui, kai jos buvo suteiktos 15 ar daugiau metų, likus bent dvejiems metams iki tų teisių galiojimo pabaigos, nebent teisių suteikimo metu atnaujinimo galimybės nebuvo aiškiai numatyta. Atkreipiame dėmesį, kad minėtų radijo dažnių (kanalų) pratęsimo teisė (ir jos sąlygos) (Teliai Lietuva, AB, ir kitiems mobiliojo ryšio operatoriams) nebuvo numatyta skyrimo metu.

⁴ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas.

		radijo dažnių blokų arba galimi laimėti radijo dažnių blokai turėtų būti bent 400 MHz juostoje. Taip pat, vertiname, kad iki 2030 m. gruodžio 31 d. galėtų būti tikslinga įrengti iki 150 stočių, veikiančių 1500 MHz juostoje, kadangi aukcionuojamų dažnių vertė bus tik siuntimui iš bazinės stoties. 2100 MHz juosta Telia“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERĮ) 60 str. 2 d. bei 5 d. 1p. 2025-01-27 raštu Nr. 2025-00111 kreipėsi į Tarnybą prašydama pratęsti radijo dažnių (kanalų) naudojimo terminą 2100 MHz dažnių juostai tomis pačiomis sąlygomis iki 2030 m. sausio 15 d., atsižvelgiant tiek į Europos Sąjungos institucijų skatinamą radijo dažnių (kanalų) leidimų pratęsimą, tiek į tikslingą operatoriaus investicijų nukreipimą tinklo efektyvumo didinimui ir modernizavimui. Atsižvelgiant į aukščiau pateiktą, prašome kuo skubiau užtikrinti leidimo pratęsimą tomis pačiomis sąlygomis (Tarnybos direktoriaus 2015 m. gruodžio 28 d. įsakymas Nr. 1V-1591 „Dėl radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygų nustatymo UAB „Omnitel“ (su vėlesniais pakeitimais)). 2500 MHz juosta Tik rinkai įvertinus Tarnybos parengtą konsoliduotą planą galėtų būti vykdoma tolimesnė diskusija dėl Plano projekte pateikto tarpinio	
--	--	---	--

		dažnių pratęsimo (2500–2560/2620–2680 MHz dažnio juostų leidimo pratęsimo iki 2560–2570 MHz ir 2680–2690 MHz radijo dažnių juostos ir 2570–2620 MHz radijo dažnių juostos naudojimo termino pabaigos 2030 m. sausio 15 d. ir iki šios datos organizuoti bendrą aukcioną, siekiant optimizuoti visos 2500–2690 MHz radijo dažnių juostos naudojimą).	
13.		Dėl bendrųjų aukciono sąlygų Plano projekte nėra pagrįstas objektyvus poreikis ir argumentai, kodėl yra keliamas reikalavimas radijo dažnių aukcionų laimėtojams, kurie turės investuoti milijonines sumas į aukcione numatytų mobiliojo ryšio tinklų plėtros sąlygų įgyvendinimą, mobiliojo ryšio rinkoje Lietuvoje egzistuojant itin aktyviai konkurencinei aplinkai, keliamas reikalavimas tenkinti kitų ūkio subjektų prašymus dėl prieigos prie mobiliojo ryšio tinklo ar jo elementų ir susijusių priemonių ar juos naudoti. Pažymėtina, kad tokia intervencijos į operatoriaus veiklą priemonė galėtų būti itin kraštutiniais atvejais pateisinama, jei būtų nustatytos neginčijamos konkurencijos problemos apibrėžtoje rinkoje.	Žiūrėkite šios derinimo pažymos 10 punktą.
14.	UAB „Tele2“ (2025-05-05 d. raštas Nr. SD-39942)	Plane keliama tikslai neatitinka iki šiol formuotos 5G politikos Lietuvoje. Mobiliojo ryšio operatoriai, dalyvavo aukcionuose ir teikė kainos pasiūlymus remdamiesi tuo metu galiojančiais plėtros reikalavimais, kurie vėliau buvo įtvirtinti 700 MHz ir 3500 MHz	RRT, rengdama Plano projektą, atliko visų jau seniau patvirtintų 5G politiką formuojančių dokumentų analizę. Tiek teritorijų aprėpties, tiek nurodytų spartų reikalavimai kildinami iš seniau suformuotos 5G ir plačiajuosčio ryšio politikos. Atsižvelgiant į investicijų skaičiavimą, reikalavimas iki 2028 m. pab. padengti 95 proc. namų ūkių 100 Mb/s gaunamojo ryšio sparta išskirtinai

		leidimuose. Šie įpareigojimai operatoriams buvo suprantami kaip būsimi įsipareigojimai valstybei, o kartu – ir kaip valstybės įsipareigojimas operatoriams. Toks abipusis santykis suformavo pagrįstus verslo lūkesčius, kuriais vadovaudamiesi operatoriai planavo tiek tinklo plėtrą, tiek ilgalaikes investicijas. Nepaisant to, kad esamų plėtros reikalavimų (<i>numatytų 700 MHz ir 3500 MHz leidimuose</i>) įgyvendinimo terminas dar nėra suėjęs, RRT savo viešosioms konsultacijoms paskelbtu 2025–2030 m. Planu šiuos reikalavimus keičia, griežtina bei numato papildomus tikslus.	būtų taikomas probleminėms vietoms, t. y. namų ūkiams, esantiems baltosiose zonose ir patenkantiems į išskirtas seniūnijas. Siekis, kad visos šalies teritorijoje būtų užtikrinama 30 Mb/s ar didesnė duomenų perdavimo sparta, įtvirtintas 5G plėtros gairėse. Plano projekte nurodyti reikalavimai ir įpareigojimai bus įrašyti į naujus leidimus naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 700 MHz juostos, 1500 MHz juostos ir 2100 MHz juostos. Taip pat žiūrėkite šios derinimo pažymos 5, 11 punktus.
15.		Formuoti elektroninių ryšių politiką Lietuvoje yra Susisiekimo ministerijos prerogatyva 2025-2030 m. Plane RRT referuoja į Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas 5G gairės, tačiau vertinant Plano turinį susidaro įspūdis, jog RRT siekia ne detalizuoti ar paaiškinti Vyriausybės suformuotas 5G kryptis, jų įgyvendinimo būdus ir pan., o formuoja valstybės elektroninių ryšių politiką paskesniai laikotarpiui, t.y. siekia patvirtinti 2025-2030 m. 5G gaires. Remiantis Lietuvos Respublikos Elektroninių ryšių įstatymo 4 straipsniu, Elektroninių ryšių politikos formavimas yra Lietuvos Vyriausybės bei Susisiekimo ministerijos prerogatyva, dėl ko 5G gairės būtent ir buvo patvirtintos Vyriausybės.	Pažymėtina, kad Planas yra koncepcinis dokumentas ir nėra norminis teisės aktas, jame nėra nustatomi privalomi reikalavimai, tačiau Plane įtvirtinti tikslai turėtų būti detalizuoti kituose norminiuose teisės aktuose (radijo ryšio plėtros tam tikrose radijo dažnių juostose planuose, aukcionų skirti radijo dažnius (kanalus) sąlygų aprašuose) ir administraciniuose sprendimuose (nustatant radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygas). Minėti norminių teisės aktų (pakeitimų) projektai bus skelbiami viešam konsultavimuisi, juos atskirai pateikiant išvadais gauti ir Susisiekimo ministerijai.

		Tele2 žiniomis, nuo 2025 metų šiuose teisėkūros principuose niekas esmingai nepasikeitė. Dėl to, išlaikant teisėkūros nuoseklumą bei neprieštaravimą aukštesnės galios teisės aktams, ir siekiant patvirtinti tolimesnių metų (pvz. 2025-2030 m.) valstybės 5G strategiją/gaires/politiką, toks dokumentas turėtų būti tvirtinamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba Susisiekimo ministerijos. Ir be abejo, RRT teisės aktai neturėtų prieštarauti tokiame dokumente numatytiems principams bei įpareigojimams.	
16.		Plane numatyti aprėpties reikalavimai neatitinka 5G gairių, prieštarauja operatoriams išduotų leidimų sąlygoms 700 MHz juosta. 700 MHz leidime Tele2 buvo numatytas įpareigojimas iki 2027 m. III ketv. pabaigos pradėti teikti LTE ir 5G paslaugas ne mažiau kaip 98 proc. Lietuvos Respublikos teritorijos. Tuo tarpu pagal Planą bendrovė iki 2027 m. pabaigos turės padengti 100 proc. šalies teritorijos LTE arba 5G tinklais. Visų pirma, toks reikalavimas prieštarauja jau galiojančiame 700 MHz leidime nustatytiems įpareigojimams. Antra, 100 proc. teritorijos padengimas nėra pasiektas net 2G tinklu, nors ši technologija veikia jau kelis dešimtmečius. To priežastys –	Žiūrėkite šios derinimo pažymos 11 punktą. 2022 m. išduotuose leidimuose naudoti radijo dažnius iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz radijo dažnių juostų yra reikalavimas ne vėliau kaip per penkerius metus nuo leidimo išdavimo dienos, naudojant leidimo turėtojui skirtus radijo dažnius (kanalus), antžemine sistema pradėti teikti elektroninių ryšių paslaugas ne mažiau kaip 98 proc. Lietuvos Respublikos teritorijos, įskaitant visas teritorijos dalis, kuriose nėra teikiamos elektroninių ryšių paslaugos viešaisiais elektroninių ryšių tinklais, teikiamais naudojant radijo dažnius (kanalus) iš kitų radijo dažnių juostų, nei 713–733 MHz ir 768–788 MHz radijo dažnių juostos. Taigi nuo 2027 m. pagal jau esamas 713–733 MHz ir 768–788 MHz radijo dažnių juostų naudojimo sąlygas turi būti užtikrinamas padengimas 100 proc. naudojant bet kokius radijo dažnius (kanalus). Tuo tarpu Plano projekte numatytas siekis iki 2028 m. gruodžio 31 d. užtikrinti 5G 99 proc. visų namų ūkių bei gamybinėse teritorijose nėra susietas su konkrečia radijo dažnių juosta.

		objektyvios: dėl gamtinių kliūčių (tankūs miškai, pelkės, sudėtingas reljefas) ir teisinių apribojimų (saugomose teritorijose dažnai draudžiama statyti ryšio infrastruktūrą), užtikrinti pilną ryšio prieinamumą visoje šalies teritorijoje yra techniškai ir ekonomiškai neįmanoma. Trečia, Tele2 žiniomis, nė vienoje su Lietuva palyginamoje valstybėje nėra įpareigojimo padengti 100 proc. šalies teritorijos 4G ar 5G tinklais. Galiausiai, nors papildomi 2 proc. teritorijos gali atrodyti nedaug, praktikoje tai reiškia didelį iššūkį operatoriams. Kuo artimesnis padengimo lygis 100 proc., tuo labiau eksponentiškai didėja sąnaudos, techniniai sudėtingumai ir ribojimai siekiant padengti likusią teritoriją. Šios zonos dažniausiai yra itin mažai apgyvendintos, tačiau reikalauja tokio paties masto investicijų kaip ir tankiai apgyvendinti plotai. 3500 MHz juosta. Nors Plano 3 lentelėje tai nėra tiesiogiai nurodyta, bet iš pateiktų datų ir joms priskirtų reikalavimų galima daryti prielaidą, kad reikalavimas iki 2027-12-31 užtikrinti 5G 99 proc. visų namų ūkių bei gamybines teritorijas, yra priskiriamas būtent prie 3500 MHz leidimo reikalavimų. Mes tikimės, kad RRT supranta, jog 3500 MHz dažnių juosta pasižymi trumpesniu signalo	
--	--	--	--

		sklidimo atstumu, todėl reikalauja tankesnio stočių išdėstymo. Kaimiškose vietovėse ar vienkiemiuose tai reikėtų, kad kiekvienam ūkiui ar kelioms sodyboms reikėtų įrengti atskirą stotį, kas yra ekonomiškai ir techniškai nepagrįsta. Toks plačios aprėpties reikalavimas per itin trumpą laikotarpį – nuo šios dienos iki 2027-12-31 – yra neadekvatus. 5G tinklo diegimas reikalauja ne tik fizinės infrastruktūros (bokštų, siųstuvų, energijos tiekimo) plėtros, bet ir leidimų derinimo, dažnai truncančio mėnesius ar metus, ypač saugomose arba miškingose teritorijose, taip pat naujai pastatyta infrastruktūra reikalaus papildomų priežiūros kaštų - aptarnaujant šiuos naujus objektus, elektros sąnaudos, žemės / objektų nuoma. Taip pat, tokio pobūdžio plėtra galimai bus labai netvari, kai vienas objektas turės stotį, kuri aptarnaus keletą SIM kortelių, o tokio pobūdžio stotis, galėtų būti skiriama keliems tūkstančiams SIM kortelių. Įvertinus tai, vien elektros sąnaudų bei tvarumo aspektas, turėtų būti atidžiai įvertinamas. Realistiškai įgyvendinti tokį mastą per dvejus metus yra neįmanoma net teoriškai. Kaip jau minėta, kuo artimesnis aprėpties lygis 100 %, tuo labiau eksponentiškai auga investicijų poreikis. Paskutinis procentas dažnai reikalauja tiek investicijų, kiek pirmieji 20 %. Tai kelia klausimų dėl proporcingumo ir racionalumo.	
--	--	--	--

		Be to, Tele2 vertinimu, šis tikslas, priešingai nei teigia RRT, neužtikrins veiksmingos konkurencijos elektroninių ryšių rinkoje ir neužtikrins kuo didesnės naudos vartotojams bei nacionaliniam saugumui, kadangi vien 5G tinklo ryšys (technologija), neužtikrina aukščiausio galimo duomenų perdavimo greičio / aukščiausios paslaugų kokybės. Šio tikslo adekvačiam pasiekimui galima taikyti ir pavyzdžiui 4G / 4G+ tinklo padengimo kriterijų, nes 4G / 4G+ tinkluose šiuo metu jau išvystoma itin didelė greitaveika tenkina visus įprastomis aplinkybėmis susiklostančio šiuolaikinius duomenų / interneto vartojimo bei paslaugų kokybės poreikius. O dėl ilgesnio plėtros laikotarpio kokybiškas duomenų perdavimo paslaugas suteikiantis 4G / 4G+ tinklas šiuo metu jau yra pasiekiamas daug platesnėje Lietuvos teritorijoje nei 5G ryšio tinklai. Tele2 nuomone, vertinant duomenų perdavimo paslaugą bei jos kokybę (naudą vartotojams ir nacionaliniam saugumui), svarbiausias kriterijus turėtų būti ryšio operatoriaus suteikiamas duomenų perdavimo greitis ir spektras, kurio pagalba, ypatingai žemesnio dažnio spektre, teikiamas ryšys kaimo vietovėse ir užmiesčio teritorijose, o ne kokia technologija greitis yra pasiekiamas. Juolab, kad pavyzdžiui 4G / 4G+ technologija šiai dienai yra	
--	--	---	--

		labiau išvystyta tiek teritoriniu, tiek ir įrenginių atžvilgiu bei ši tendencija nepasikeis iki 2027 m. Galiausiai, Plano 3 lentelėje numatytas reikalavimas „<i>Mobiliojo ryšio paslaugos 5G arba vėlesnės kartos technologijos ryšiu užstatytose teritorijose, gamybinėse teritorijose. 2030-12-31. 100 proc. visų Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių miestų, miestelių ir kompaktiškai užstatytų teritorijų</i>“ turėtų būti keičiamas į tiksliai tokį, koks numatytas 3500 MHz leidime, kad nebūtų dviprasmiškai suprantami ir interpretuojami reikalavimai ir būtų išlaikytas teisėkūros nuoseklumas. Tele2 vertinimu, numatomi plėtros reikalavimai neturėtų būti nukreipti vien tik į mobiliojo ryšio operatorius. Jų įgyvendinimas yra tiesiogiai priklausomas nuo kitų institucijų bei infrastruktūros valdytojų įsitraukimo – tokių kaip Kelių priežiūros tarnyba, AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB „Lietuvos oro uostai“, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija bei savivaldybės, atsakingos už pramoninių teritorijų ir laisvųjų ekonominių zonų plėtrą. Norint, kad ambicingi RRT keliami tikslai būtų realiai įgyvendinami, būtina pradėti nuo sisteminių teisinių pokyčių – pirmiausia inicijuoti teritorijų planavimo bei saugomų teritorijų teisės aktų peržiūrą. Tik užtikrinus teisinę ir administracinę aplinką, kuri sudarytų sąlygas sklandžiam tinklo plėtojimui, mobiliojo ryšio operatoriai galės imtis veiksmingų	
--	--	---	--

		veiksmų, siekiant įgyvendinti valstybės keliamus tikslus.	
17.		Plane numatyti greಿತaveikos reikalavimai neatitinka 5G gairių, prieštarauja operatoriams išduotų leidimų sąlygoms <i>Dėl 30 Mb/s spartos.</i> 700 MHz leidimas numatė iki 2027 m. III ketvirčio pabaigos užtikrinti ne mažesnę kaip 30 Mb/s spartą ne mažiau kaip 80 % namų ūkių. Tuo tarpu Plane šis reikalavimas keičiamas – numatoma ne mažesnė kaip 30 Mb/s gaunamojo ryšio sparta visiems namų ūkiams, esantiems užstatytose teritorijose. 700 MHz leidime buvo nustatytas pasiekiamas ir proporcingas tikslas – aprėpti didžiąją daugumą namų ūkių, paliekant technologiškai sudėtingesnes zonas lankstesniam sprendimui. Plane reikalaujama šią spartą užtikrinti 100 % užstatytose teritorijose, t. y. visiems jose esantiems namų ūkiams. Tai faktiškai reiškia, kad operatoriui tenka pareiga ne tik užtikrinti aukštą vidutinę aprėptį, bet ir visiškai pašalinti visas „geografines baltas dėmes“, kas technologiškai sudėtinga, o ekonomiškai – itin neefektyvu. Pagal pateiktą apibrėžimą, „užstatytos teritorijos“ apima ne tik tankiai apgyvendintus miestų kvartalus, bet ir labai įvairaus pobūdžio zonas – nuo mėgėjų sodų ir pavienių namų valdų sklypų iki kiemų, automobilių aikštelių ar net gėlynų. Tokia mišri teritorijų kategorija nėra	Žiūrėkite šios derinimo pažymos 11 ir 16 punktus. Plano projekte įtvirtintas siekis užtikrinti 30 Mb/s gaunamojo ryšio spartą visiems namų ūkiams, esantiems užstatytose teritorijose, kurios užima tik 3,16 proc. Lietuvos teritorijos. Nors ir išsibarsčiusi, tačiau tai pakankamai maža teritorijos dalis, kurioje būtų taikomi spartos reikalavimai. Mobiliojo ryšio tinklų, užtikrinančių ne mažesnę nei 100 Mb/s gaunamojo ryšio spartą baltosiose zonose, išvystymu iki 2028 m. gruodžio 31 d. siekiama sumažinti skaitmeninę atskirtį tarp skirtingų Lietuvos regionų, statant tinklus ten, kur operatoriai savo iniciatyva šių tinklų nėra išvystę ir neturi planų juos ten vystyti. Siūlomas „paketų“ modelis, pagal kurį seniūnijos suskirstomos į tris grupes (paketus), bei kiekviena iš grupių priskiriama prie aukciono laimėtojo, sudarytų sąlygas aukciono dalyviams varžytis dėl jų mobiliojo ryšio tinklo atžvilgiu tinkamiausio seniūnijų paketo, t. y. operatoriai galėtų pasirinkti tą paketą, kurį sudarančiose seniūnijose tinklo plėtra operatoriui būtų tinkamiausia. Taip pat šis modelis sumažina tinklų vystymo kaštus, kadangi aukciono laimėtojai būtų nustatytas įpareigojimas prioriteto tvarka tinklus išvystyti ne visose seniūnijose, o tik tose, kurios priskirtos prie jo laimėtos radijo dažnių juostos. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad 100 Mb/s spartos užtikrinimas numatomas ne visuose namų ūkiuose, o 95 proc. jų. Ši sąlyga sudarytų galimybes tinklus vystyti patiriant mažesnes sąnaudas, juos statant didesnėse seniūnijų gyvenvietėse ar kaimuose. Atkreiptinas dėmesys, kad kiekvienoje iš į „paketus“ įtrauktų seniūnijų ne mažiau nei 1 000 namų ūkių patenka į baltąsias zonas, tai rodo, kad yra potenciali paklausa kokybiškoms elektroninių ryšių paslaugoms.

		tiesiogiai susieta nei su faktiniu gyvenamųjų objektų buvimu, nei su namų ūkių tankiu. Vis dėlto reikalavimas užtikrinti vienodą – ne mažesnę nei 30 Mb/s – spartą visoms šioms teritorijoms reiškia, kad net atokiai esantis pavienis sodo namelis turi būti aprėptas 5G ryšiu. Toks reikalavimas, ypač esant ribotam terminui jo įgyvendinimui, ne tik neatitinka technologinės realybės, bet ir iš esmės prieštarauja racionalaus tinklų planavimo principams. Efektyvus tinklų vystymas turi būti grindžiamas faktiniais vartotojų poreikiais, infrastruktūros plėtros logika ir kaštų bei naudos santykio vertinimu. <i>Dėl 100 Mb/s spartos.</i> Plane numatoma iki 2028 m. gruodžio 31 d. pasiekti bent 100 Mb/s gaunamojo ryšio spartą 95 proc. namų ūkių, esančių baltosiose zonose, ir iki 2030 m. gruodžio 31 d. – užtikrinti bent 100 Mb/s spartą visuose namų ūkiuose, esančiuose gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyventojų skaičius viršija 200. Nepritariame reikalavimui, kuriuo numatoma iki 2028 m. pabaigos pasiekti 100 Mb/s spartą 95 proc. namų ūkių baltosiose zonose. Šis reikalavimas yra neadekvatus dėl kelių esminių priežasčių. Visų pirma, baltosios zonos apibrėžiamos kaip teritorijos, kuriose nėra nei veikiančių, nei planuojamų aukštos spartos tinklų – todėl reikalauti aukštos kokybės paslaugų šiose	
--	--	---	--

		vietovėse reiškia ignoruoti jų techninius ir ekonominius apribojimus. Antra, reikalavimo įgyvendinimo terminas – mažiau nei treji metai – yra pernelyg trumpas, turint omenyje būtinybę suplanuoti, suprojektuoti, suderinti ir įrengti infrastruktūrą vietovėse, kuriose dažnai nėra net bazinės infrastruktūros. Kelia abejonių ir siūlomas „paketų“ modelis, pagal kurį baltosios zonos suskirstomos į tris seniūnijų grupes (paketus), ir kiekvienas paketas priskiriamas skirtingam operatoriui. Tai reiškia, kad operatoriams būtų nurodoma, kurią teritoriją jie privalo aptarnauti, nepriklausomai nuo jų technologinių galimybių, veiklos strategijos ar investicinio pagrįstumo. Toks sprendimas neatitinka laisvosios rinkos principų, primena teritorinį paskirstymą pagal „kvotas“ ir iš esmės riboja konkurenciją. Vietoj to, kad operatoriai konkuruotų dėl efektyviausių sprendimų, jiems būtų centralizuotai paskirtos veiklos zonos, kas yra nepriimtina rinkos ekonomikos sąlygomis. Galiausiai, atkreipiame dėmesį, kad šis reikalavimas turėtų būti taikomas ne tik ryšio tiekėjams / operatoriams, bet ir kitiems telekomunikacijų sektoriaus dalyviams, tokiems kaip VŠĮ „Plačiajuostis internetas“, kurie yra atsakingi už infrastruktūros plėtrą kaimo ir atokiose vietovėse. Nesant šių institucijų aktyvaus įsitraukimo bei tinkamo bendradarbiavimo su ryšio tiekėjais, vien tik operatoriai šio tikslo	
--	--	---	--

		neįgyvendins. Jei institucijoms nebus nustatyti konkretūs ir privalomi įsipareigojimai, nėra užtikrinimo, kad bendradarbiavimas vyks sklandžiai. Tai gali lemti projektų vilkinimą, ryšio plėtros stabdymą ir reikalavimų neįgyvendinimą, nepriklausomai nuo operatorių pastangų. Nepaisant to, kaip kompromisinis sprendimas vertintinas antrasis reikalavimas – iki 2030 m. pabaigos pasiekti bent 100 Mb/s spartą visuose namų ūkiuose, esančiuose gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena daugiau nei 200 gyventojų. Tokių vietovių infrastruktūrinis potencialas ir vartotojų tankis yra ženkliai didesnis, todėl šis tikslas, mūsų vertinimu, yra technologiškai įgyvendinamas, ekonomiškai racionalus ir atitinkantis proporcingumo bei konkurencijos principus.	
--	--	---	--

18.		Dėl investicijų vertinimo pagrįstumo Plano 7 skyriuje „Investicijų vertinimas“, pateiktas mobiliojo ryšio operatorių investicijų, reikalingų 95 proc. Lietuvos Respublikos namų ūkių aprėpimui 100 Mb/s sparta užtikrinti, preliminarus vertinimas. Tele2 pažymi, kad RRT, atlikdama šį vertinimą, iš esmės rėmėsi tik bazinių stočių statybos preliminariais kaštais. Tačiau tai sudaro tik dalį realių investicijų. Vertinimas visiškai neapima kitų esminių dedamųjų – stočių sujungimų, tinklo palaikymo ir veiklos sąnaudų (OPEX), inžinerinės infrastruktūros, elektros tiekimo, nuomos, bei kitų kaštų, kurie reikšmingai prisideda prie bendro investicijų masto. Svarbu pabrėžti, kad visos šios sąnaudos galiausiai atsiguls ant vartotojų pečių per paslaugų kainodarą, todėl jos turi būti vertinamos atsakingai. Be to, neadekvačiai ambicingi reikalavimai skatina perteklines investicijas, kurios nei ekonominiu, nei aplinkosauginiu požiūriu nėra tvarios. Taip pat būtina atkreipti dėmesį, kad investicijų poreikis Plane buvo skaičiuotas vadovaujantis tik nurodytais reikalavimais mobiliojo ryšio operatoriams, tačiau tai nėra tinkamas metodologinis pagrindas. Vietoj to, RRT turėtų įvertinti bendrą finansinių lėšų poreikį savo pačios užsibrėžtiems strateginiams tikslams pasiekti, o ne formaliai skaičiuoti, kiek kainuotų	Pažymime, jog atliekant investicijų vertinimą buvo atsižvelgta ir į operatorių pateiktus duomenis, vertinant bazinių stočių statybos kaštus. Į šiuos kaštus yra įtrauktos stočių sujungimo investicijos ir visos infrastruktūros įrengimo, įskaitant inžinerinę infrastruktūrą, tokią kaip elektros energijos įvado įrengimas, išlaidos. Pažymime, jog „OpEx“ (angl. <i>Operating Expenses</i>), t. y. veiklos sąnaudos, nebuvo vertinamos, nes jos laikomos neesminėmis, neženkliai keičiančiomis operatoriaus investicijų kieki. Taip pat norime atkreipti dėmesį, kad detali investicijų metodika nėra viešinama dėl jautrios informacijos, tačiau galime pažymėti, jog skaičiuojant investicijas individualiai kiekvienam operatoriui yra atsižvelgta tiek į esamą tinklo plėtrą, pasirinktą vystymo strategiją, tiek ir į naudojamą bazinių stočių konfigūraciją.
-----	--	---	--

		įgyvendinti griežtai suformuluotus techninius įpareigojimus operatoriams. Tokiam vertinimui būtina aiškiai nurodyti: • kaip yra paskaičiuoti investicijų vidurkiai vienam operatoriui; • kokios daromos prielaidos dėl vartotojų skaičiaus ir galimų pajamų iš naujų investicijų; • kokie yra planuojami finansavimo šaltiniai kompensuoti investicijas, kurios nėra ekonomiškai pagrįstos, bet reikalingos tik RRT iškeltų socialinių tikslų įgyvendinimui. Tik įvertinus šias aplinkybes galima formuoti realistišką investicinę politiką, suderintą su sektoriaus galimybėmis, konkurencijos aplinka ir galutinių vartotojų interesais. Tele2 vertinimu, Plane pateiktas investicijų skaičiavimas yra nepakankamai išsamus, grindžiamas siaura metodologija ir todėl negali būti laikomas objektyviu pagrindu priimant tolesnius sprendimus dėl tinklo plėtros įpareigojimų ar finansavimo modelių.	
19.		Dėl pradinės 700 MHz aukciono kainos nustatymo Plano 2 priedo 7 punkte numatyta, kad akcionuojamų tiek 2×5 MHz, tiek 2×10 MHz pločio 700 MHz juostos blokų pradinė kaina apskaičiuojama atsižvelgiant į 2021–2022 m. RRT organizuoto aukciono didžiausią pasiūlytą kainą už 2×10 MHz bloką (23 mln. Eur), infliacijos rodiklius	Žiūrėkite šios derinimo pažymos 8 punktą.

		bei numatomą dažnių naudojimo terminą (iki 2042 m. spalio mėn.). Tele2 vertinimu, tokia pradinės aukciono kainos nustatymo metodika yra nepagrįsta ir nesąžininga rinkos dalyvių atžvilgiu. 2021–2022 m. vykusio aukciono metu dalyviai sprendimus priėmė žinodami, kad ne visas 700 MHz spektras tuo metu buvo skirstomas – dalis jo buvo rezervuota kitoms reikmėms, tad buvo aiškos tik dvi alternatyvos: kad likęs spektras nebus paskirstytas komercinėms reikmėms arba bus skiriamas vėliau. Tai reikšmingai veikė aukciono kainodarą. Aukciono metu du operatoriai konkuravo dėl vienintelio 2×10 MHz bloko, todėl galutinė 23 mln. Eur kaina atspindėjo ne objektyvią rinkos vertę, o konkurencinį spaudimą esant ribotam pasiūlos kiekiui. Be to, operatorius Telia Lietuva, AB, laimėjęs 10 MHz spektro bloką, trejus metus turėjo aiškų technologinį ir rinkodaros pranašumą prieš kitus rinkos dalyvius. Šis pranašumas buvo išnaudotas tiek komunikacijoje, tiek pozicionavime rinkoje, kas leido operatoriui sustiprinti savo prekės ženklo reputaciją, pelnyti didesnę vartotojų pasitikėjimą ir pasiekti rekordinį pajamų augimą. Ši aplinkybė turėjo ilgalaikių pasekmių konkurencinei situacijai, kurios negali būti „anuliuotos“ vien nustatant identišką ar infliacija koreguotą pradinę kainą naujame aukcione.	
--	--	---	--

		Atsižvelgiant į tai, taikyti tokią pačią ar net infliaciją koreguotą pradinę kainą būtų konkurenciją iškraipantis sprendimas, nes nebūtų įvertinta, kad vienas iš rinkos dalyvių jau realiai pasinaudojo ilgalaikiu išskirtiniu pranašumu, kurio pasekmių neįmanoma sugrąžinti ar kompensuoti. Tele2 pabrėžia, kad efektyvios konkurencijos telekomunikacijų sektoriuje pagrindas – tolygus ir skaidrus radijo spektro paskirstymas, leidžiantis visiems operatoriams veikti lygiomis sąlygomis ir ilgainiui kurti didžiausią vertę galutiniams vartotojams. Plane numatyta aukciono kainodara šio tikslo neužtikrina ir sudaro prielaidas tolesniam konkurencijos išsikreipimui.	
20.		Dėl aukciono scenarijų ir radijo dažnių juostų 703–713 MHz ir 758–768 MHz paskirstymo tvarkos Tele2 įvertinusi pateiktus aukciono scenarijus, pažymi, jog scenarijai yra nesuprantami bei per daug abstraktūs, kad būtų galima adekvačiai įvertinti aukcionų sąlygas. Aukcionų scenarijai / sąlygos, pateikiamos paveiksliukų forma, be jokių konkrečių aprašymų ir paaiškinimų, kas sukuria įvairių interpretacijų galimybę. Tele2 vertinimu, aukcionas turėtų būti skelbiamas dviem dažnių juostoms (abi po 2 x 5MHz), kuriame galėtų dalyvauti rinkos dalyviai, ribojant tik maksimalų galimo gauti radijo dažnių juostų plotį 2x10 MHz. Pradinė tokio aukciono kaina, turėtų būti 2021-2022 m. vykusio aukciono	2026 m. planuojamo skelbti aukciono skirti radijo dažnius (kanalus) iš 700 MHz juostos, 1500 MHz juostos ir 2100 MHz juostos sąlygų apraše bus detalčiau aprašytas aukciono etapų algoritmas. Taip pat žiūrėkite šios derinimo pažymos 7 punktą.

		5 MHz spektrui maksimali siūlyta rinkos dalyvių kaina. Tele2 vertinimu, tokiu būdu, būtų užtikrinama reali rinkos dalyvių konkurencija, bei tolygus resursų paskirstymas. Taip pat atsižvelgiant į tai, jog paskelbti preliminarūs aukciono scenarijai nėra aiškiai apibrėžti, bei suprantami rinkos dalyviams, siūloma aukcioną organizuoti 2026 m., bei paskirti daugiau laiko aiškiam sąlygų nustatymui, kuomet rinkos dalyviai galėtų tinkamai planuoti bei įtraukti į biudžetus išlaidas tiek patiems aukcionams, tiek ir naujos kartos telekomunikacijų tinklų vystymui.	
21.	Lietuvos verslo konfederacija (2025-04-30 d. raštas Nr. 25-079AR)	700 MHz dažnių juostos aukciono pradinės kainos nustatymas Dabartinis siūlymas nustatyti pradinę kainą, atsižvelgiant į 2022 m. aukciono rezultatus (23 mln. Eur už 2×10 MHz pločio juostą), laikytinas nepagrįstu pasikeitus rinkos sąlygoms. LVK rekomenduoja kainodarą grįsti objektyviais rinkos duomenimis – kai kaina (EUR) nustatoma atsižvelgiant į aukcione paduodamų dažnių kiekį megahercais (MHz) ir šalies gyventojų skaičių (EUR/MHz/gyv.sk.) rodikliu, taikomu panašaus ekonominio išsivystymo šalyse bei gyventojų perkamąją galią.	Žiūrėkite šios derinimo pažymos 8 punktą.
22.		„Baltųjų dėmių“ padengimo prioritetai. Plano projekte akcentuojamas siekis kuo plačiau padengti vadinamąsias „baltąsias dėmes“ savaime nėra netinkamas, tačiau pats tikslas turėtų	Žiūrėkite šios derinimo pažymos 17 punktą.

		būti formuojamas ne geografinio dengimo procentais, o realiu ryšio paslaugų kokybiniu poreikiu. Tai reiškia, kad plėtros planai turėtų remtis ne vien teoriniu padengimu, bet konkrečių gyventojų ir verslo subjektų buvimu bei jų ryšio poreikiais. Aprėptis neturėtų būti vertinama kaip tikslas pats savaime, ypač kai ji pasiekama didelėmis sąnaudomis vietovėse, kur nėra realios paklausos. Efektyvesnis kelias siekiant visuomenės intereso – nukreipti investicijas ten, kur jos kuria daugiausia vertės: į gyvenvietes, kur gyventojų tankis yra didesnis, bei į ekonominės veiklos centrus, tokius kaip pramonės parkai, logistikos sandėliai, žemės ūkio zonos ar magistraliniai transporto koridoriai. Tinklo aprėptis intensyviau turėtų būti plėtojama ten, kur ryšio reikia verslui ir žmonėms, o ne kur formaliai žemėlapyje fiksuojamas „nepadengimas“.	
--	--	---	--